

ILMAILU

NUMERO 3 1972 | 35. VUOSIKERTA

TIMO MÄKINEN

SANKARILLISET SAVUHYPPÄÄJÄT

● Viime kesänä muodostettiin yhteistoiminnassa Oulun läänin palotorjuntaliiton ja Oulun Las-kuvarjokerhon kanssa metsä-palojen sammuttamisryhmä joka toimitettaisiin palopaikalle laskuvarjoilla. Iskuryhmä sai hyvän koulutuksen mutta ei ehtinyt mukaan sammutustoimintaan.

Opiksi oululaisille "savuhyppääjille" kertoo laskuvarjotoimittajamme Timo Mäkinen kuinka Ison Lännen Isoissa Metsissä asia hoidetaan. Vauhdikas tarina on käännetty Dennis Breslinin kertomuksesta Parachutist July 1971

SAVUHYPPÄÄJÄT muodostavat US Forest Service nimisen osaston joka on U.S. Civil Service Commissionin kautta alistettu sisäministeriölle. Vuosittain pyrkii n. 600 miestä joukkoomme. Vain 70 hyväksytään. Valitsemme vahvimmat sillä työmme on raskasta ja vaarallista. Meidät palkataan vain kesäksi. Ansaitsemme keskimäärin 4 000 dollaria neljän kuukauden aikana.

Kun anomukseni hyväksyttiin

sain kutsun paikkaan nimeltä North Cascades, siellä on koulutuskeskuksemme ja tukikoh- tamme hälytyksiä odotettaessa.

KOULUTUS

Koulutuksemme alkoi touko- kuun alussa. Palvelusajan kahdeksasta tunnista 4—5 käytettiin hyppykoulutukseen. Loput tunnit opettelimme palojen sammutusta ja kohotimme kuntoamme. Vaikka olimme kaikki hyväkuntoisia, se ei riittänyt. Erittäin kovien kestävyysharjoitusten aikana jotkut lopettivat mieluummin kesken ja lähtivät kotiin. Me jotka jäimme, muistamme lopun elämämme lauseen jota toistettiin kerta toisensa jälkeen: "Teille maksetaan kovuudesta". Opimme ja tulimme entistä kestävämmiksi.

Hyppytietouden saimme oppitunneilla. Kouluttajat käyttivät hyväkseen filmejä, diasarjoja ja nauhurin toistamia oppitunteja. Opimme nopeasti ja tehokkaasti miten varjon vajaatoiminnan aikana toimitaan, kuinka lähdetään eri konetyypeistä,

miten suojaudutaan vaikeissa alastulokohdissa ym. Kaatumis- harjoitukset liittyivät kunnonko- hottamisohjelmaamme ja me todella opimme kaatumaan.

Uloshyppyharjoitukset 50 jal- kaa korkeasta hyppytornista opettivat meille kuinka säilytetään asento putouksen aikana ilman että joudutaan pyöriään liikkeeseen. Itse olin kokenut laskuvarjohyppääjä, mutta jou- duin silti olemaan mukana sillä savuhyppääjät käyttävät banaa- niasentoa. Hyppäsimme tornis- ta kädet rinnan päällä ja jalat tiukasti yhdessä ja polvista hiukan taipuneina, putosimme 20 jalkaa ja tunsimme aidon avausshokin. Repäisyn vielä kirvellessä olkapäissä liu'uim- me alaspäin köysirataa koulut- tajien huutojen kaikuessa kor- vissamme: "Tarkista onko kup- pu täysin avautunut. Jalat yh- teen. Ohjaa varjoa."

Oppitunneilla hankittuja tie- toja kerrattiin ripustamalla var- jo torniin ja sitten valjaiden va- rassa roikuttaessa harjoiteltiin vajaatoimintojen torjumista, va- ravarjon heittoa, irroittautumista valjaista ym.

Kahden viikon koulutus hui- pentui huvilentoon täysissä va- rusteissa, kaiken muistuttaessa mahdollisimman tarkasti oikea- ta hyppylentoa. Saimme jokai- nen vuorollamme käydä oviau- kolla kurkistamassa ulos hyp- pypaikkaa. Hyppymestari heitti ulos kolme eriväristä tuulimit- taria, joiden ajelehtimasta pää- teltiin oikea hyppypaikka.

HYPYT

Ensimmäiselle hypylleen lähte- vä mies, oli hän sitten urheilu-, sotilas-, tai savuhyppääjä, ajat- telee paljon ja samanlaisia aja- tuksia. Vaikka olin kokenut hyppääjä oli viime hypystäni kulunut jo aikaa. Olin jännitty- nyt. Toverini jotka olivat ensi- kertalaisia olivat ilmeisesti vie- lä jännittyneempiä. Vaikka kaikki tiesimme että U.S. Forest Service ei ollut 33 toi- mintavuoden aikana yli 80.000 hypyllä menettänyt yhtään miestä, ei tieto rauhoittanut. Hypyn jälkeen toverini kertoivat että heillä ei ollut mitään käsi- tystä siitä mitä oli tapahtunut

myös pieniä paloja, jotka olimme itse sytyttäneet.

Meidän koulutuksemme aikana olivat veteraanit, edellisten vuosien ja monien metsäpalojen savunharmaannuttamat sammuttajat, hypänneet kaksi palautushyppyä ja sen jälkeen olleet sammutusvalmiudessa jota häiritsi pari pientä hälytystä. Aikansa kuluksi he järjestivät meille pakkausten purkamisharjoituksia. Olimme kaikki alokkaat tiheässä metsässä ja meille pudotettiin 50 tavaravaroa joissa oli 49 laatikkoa kiviä ja yksi laatikko jossa oli muonamme. Kaikki varjot laskeutuivat tietysti paikkakunnan hyvin korkeisiin puihin. Päätimme aloittaa siitä pakkauksesta jonka kyljessä luki "muonaa" ja saimme sen laskettua varovasti 100 jalkaa korkean puun latvustosta maahan. Sisällä oli tietysti kiviä ja muona oli jonkun tunnistamattoman laatikon sisällä. Olimme jo melko nälkäisiä löydettyämme oikean laatikon.

FILOSOFIA

Koulutuksen aikana meille oli selvitetty tehtäviämme ja vastuutamme. Meidän oli 9 minuutin kuluttua hälytyksestä oltava jo ilmassa ja matkalla palopaihalle. Meitä käytettäisiin vain silloin kun palo olisi tiettömällä seudulla, jonne sammuttajajoukon lähettäminen tavanomaisin keinoin veisi tuntikausia. Heti palon sammuttua oli palattava tukikohtaan nopeinta mahdollista tapaa käyttäen. Tukikohta lähettäisi auton lähimmälle tielle, jonne saavuttaisiin radion ohjaamina. Tukikohtaan saavuttua oli heti kunnostettava varusteet seuraavaa hälytystä varten ja vasta sitten levättävä.

Ohjeet saattoivat joskus olla raskaita täyttää. Vuosi -70 oli ollut kaikkien aikojen pahin metsäpalovuosi Washingtonin osavaltiossa. Kuivan kesän viimeisinä viikkoina savuhyppääjät tekivät 20 tunnin työvuorokausia ja nukkuiivat kuljetusten ja lentojen aikana.

VARUSTEET

Koulutuksen päätyttyä saimme varusteet. Laskuvarjot olivat armeijan PT-10 -umpikuvuista modifioituja aukkovarjoja. Kaksi pientä ohjausaukkoa eivät tietenkään antaneet paljoakaan mahdollisuuksia manöövereille. Varjon kääntäminen ilmassa kesti 5—8 sekuntia. Etenemisnopeus oli n 5 km/h. Para-Commanderin ylivoimaisuus

tunnettiin mutta kustannussyistä käytettiin halvempia. Vuositain niitä tuhoutui satoja. Jotkut repeytyivät puissa, toiset paloivat, osa ei enää pystynyt vastaanottamaan yhtään paikkaa entisten joukkoon ilman että varjo olisi hengenvaarallinen hypätä. Forest Service on kuitenkin hitaasti siirtymässä TU-5 tai TU-7 kalustoon.

Urheiluhyppääjien tapaan käytämme myös varavarjoa. Vanha kunnon, Ripstop 24 kelpaa meillekin. Sitä tarvitaan kuitenkin hyvin harvoin. Kuulin tapauksesta, jolloin hyppääjä teki mahdollisen mahdollimaksi lähtemällä koneesta ilman että pakkolaukaisuhihna oli koneessa kiinni. Koneessa olijat näkivät miehen katoavan täydellä vauhdilla latvustojen sekaan. Ja hyppäsivät perään hakemaan ruumista. Mies löytyi pahasti varavarjoonsa sotkeutuneena purosta. Elävänä mutta melkein tukehtumaisillaan. Varjo oli avautunut puiden latvojen alapuolella. "Pitääkö minun kaiken tämän jälkeen vielä hukkaa", oli kaveri voihkinut kun häntä kalasteltiin kuiville.

Hyppypukumme valmistetaan tukikohtassa. Ne ovat valkoisia, palamatonta nomex-materiaalia ja ne voidaan yhdellä vetoketjun vedolla pudottaa pois päältä. Puku on varustettu erittäin paksuilla pehmusteilla jotka suojaavat olkapäitä, lantiota, kyynärpäitä, ranteita ja polvia. Hyppykengät ovat myös erikoisvalmisteisia. Ne ovat pittempivartisia kuin tavalliset hyppykengät ja erittäin paksu ja pehmeöpohjaisia. Varret kestävät 100 kilon painon painumatta kassan. Kypärä on varustettu mustalla eteenvedettävällä silmikolla joka suojelee silmiä kuumuudelta ja häikäisyltä. Kypärän päälle vedetään hyppypukuun kuuluva huppu joka kiinnitetään lujasti kypärään. Varustus sallii hyppäämisen hyvin vaikeisiin paikkoihin ilman loukkaantumisen vaaraa.

Palonsammutusvälineet kirveet, moottorisahat, räjäytysaineet ym. pudotetaan tavaravarjoilla perässä. Hyppyrhythmi käsittää 16 miestä jotka hyppäävät ja toimivat maassa pareittain.

LENTOKONEET

Lentokalustomme käsittää Twin Beechejä Twin Ottereita, Aero-Commandereita ja tietenkin luotettavia DC-3 -koneita. Joskus harvoin kuljetuksemme pois palopaikalta järjestettiin helikoptereilla. Silloin siuna-

simme kiirettä, joka aiheutti helikoptereitten käytön. Varjo-varusteet ja omat tarvikeet painavat tarpeeksi ilman kirveitä ja moottorisahoja. Parinkymmenen kilometrin pikamarssi metsässä ennen tielle pääsyä 40—60 kg kantamuksilla on epämiellyttävämpi vaihtoehto kuin hypätä kohta uudelleen sammuttamaan toista paloa.

TOIMINTA

Koulutuksemme päätyttyä olimme savuhyppääjiä. Yhden kesän aikana sammutin paloja Oregonin laavakentillä, Washingtonin osavaltion vuoristoissa, New Mexican metsäerämaissa ja kaikkialla missä metsät syttyivät ja olivat vaikeapääsyisiä. Jouduin joskus vaaratilanteisiin. Snake River, Idaho ja kalkkarokäärmeitä kihisevät kanjonit olivat epämiellyttävä kokemus. Kerran sammutimme suurpaloa ja liekit nousivat 200—300 jalan korkeuteen. Jouduin hyvin voimakkaaseen ilmavirtaukseen joka lähti kiihdyttämään minut suoraan liekkeihin. Korkeutta ei ollut tarpeeksi. En voinut irroittaa päävarjoa ja käyttäen varavarjoa. Varjon jarrutuskyky ei riittänyt alkuunkaan kumoamaan vahvaa virtausta. Kaipasin kiihkeästi kodissani kaapissa olevaa ikiomaa, rakasta vanhaa kunnon Para-Commanderia jolla olisin voinut sakata pois virtauksesta. Ehkä savuhyppääjien suojelususpyhimys kuuli rukoukseni, sillä yhtäkkiä jouduin päinvastaiseen ilmavirtaukseen ja poistuinkin paikalta yhtä lujaa kun olin saapunutkin. Maastouduin turvallisen matkan päässä liekkimuurista.

Olen myös nähnyt kuinka korkealla olevat puunlatvat tuhkauttavat laskuvarjon, mies putosi kahdeksankymmentä jalkaa maahan saakka ilman varjon tukea, ja selvisi varusteiden ja hyvän onnen ansiosta vaurioitta.

Kovan ja vaarallisen työn myötä syntyi joukkoomme erittäin hyvä toverihenki. Luotimme itseemme ja joukkuetovereihimme. Vaaransimme joka päivä henkemme mutta tiesimme että tiukan paikan tullen mies joka oli vierelläsi oli heti valmis auttamaan vaaran torjumisessa.

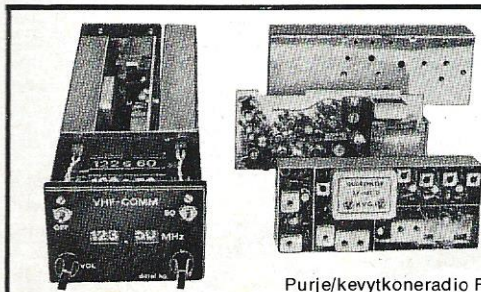
Syksyn tullessa joukkomme hajoitettiin. Erosimme haikeina, mutta tiesimme missä ja koska tapaisimme jälleen.

North Cascades. Toukokuun 1 päivänä. Savuhyppääjinä.

Denis Breslin

hyppäkäsken ja kuvun aukeamisen välillä. Muistikuvani ensimmäiseltä urheiluhypyltäni ovat mainitulta kohdalta samanlaiset. Niitä ei ole.

Maassa oleva hyppymestari seurasi voimakkailla kiikareilla jokaista hyppyä. Maahan tuleva hyppääjä sai heti kuulla tekemistään virheistä ja kehoitukset harjoitella heikkoja kohtia. Hyppäsimme kaikkiaan seitsemän harjoitushyppyä 900—2000 jalan korkeudesta. Neljällä viimeisellä hypyllä jouduimme viemään varjomme puuhun ja sitten taas irroittamaan ne sieltä. Sammutimme

Purje/kevytkoneradio FSG 15

DITTEL VHF-RADIOT

Dittel VHF-radiopuhelimet yleisilmailun ja purjekoneiden käyttöön ovat tehokkaita ja kestäviä. Uusimmat tyypit: FSG 15, purjekoneisiin, 12 kanavaa, lähetysteho 2 W (ulostuloteho) ja FSG 16, kevytkoneisiin, 12 kanavaa, lähetysteho 6 W. Asennus suoraan mittaritauluun (56 x 77 x 185 mm), runsas lisälaittevalikoima. Molemmista tyypeistä saatavana myös kannettava asema lentokeskusten tai kerhojen käyttöön.

SALAMAVALO-VAROITUSVILKKU

on Dittelin uusinta tuotantoa. Erittäin huokea hinta ja suuri valikoima. Helppo asentaa jälkeensä. Myös muuttajia 14 V= $V=115$ V 400 Hz hyrrämittareita varten.

HUOLTO

Keskushuoltomme on varustettu mittalaitteiden ja varaosien VHF-laitteiden huoltoa varten.

FINTEL

Puhelin: 640 334
Lönnrotinkatu 38 A
00180 Helsinki 18